

De rechtsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens (over de gezondheid) in het SCAFFOLD-ePortfolio

Een analyse vanuit het gegevensbeschermingsrecht

Lisse Van Acker, Simon Verschaeve, Clara Wasiak¹, Eva Lievens

Mei 2022

---

¹ Correspondentie: Clara.Wasiak@UGent.be.

EXECUTIVE SUMMARY²

Een goede werking van het SCAFFOLD-ePortfolio vereist de verwerking van persoonsgegevens. Deze persoonsgegevens hebben niet alleen betrekking op de zorgverlener in opleiding maar op ook andere personen, waarbij het niet uit te sluiten valt dat ook persoonsgegevens over de gezondheid van zorgvragers hun weg naar het ePortfolio zullen vinden.

Dit rapport gaat na of de verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens in het SCAFFOLD-ePortfolio (i) over de vereiste rechtsgrond beschikt voor de verwerking van persoonsgegevens in het algemeen, en (ii) of een toepasselijke uitzonderingsgrond voorhanden is voor de verwerking van gezondheidsgegevens in het bijzonder.

1. Rechtmatige verwerkingsgrond uit artikel 6 AVG

De toepasselijkheid van een bepaalde rechtsgrond varieert naargelang welke actor als verwerkingsverantwoordelijke optreedt. Binnen de context van het SCAFFOLD-ePortfolio moet *o.i.* de opleidingsinstelling als voornaamste (enige) verwerkingsverantwoordelijke worden geïdentificeerd. Niettemin kunnen ook andere actoren onder bepaalde omstandigheden deze rol van (gezamenlijke) verwerkingsverantwoordelijke op zich nemen. Ter volledigheid van onderstaande tabel, wordt bijgevolg ook de situatie van de werkplek als verwerkingsverantwoordelijke meegenomen – voor zover deze in de praktijk meer invloed zou uitoefenen op het doel en de essentiële middelen van de verwerking dan in het voorgaande rapport werd vooropgesteld.³

	Opleidingsinstelling	Werkplek
Toestemming	Het gebruiken van toestemming als rechtsgrond vereist een <i>in concreto</i> beoordeling of deze rechtsgeldig werd gegeven. Het herroepelijk karakter en het risico op wanverhouding dat een vrije wilsuiting belet, leiden tot de vaststelling dat dit mogelijks niet de meest geschikte rechtsgrond is binnen de context van het SCAFFOLD-ePortfolio.	
Taak van algemeen belang	Art. II.18, §1 Codex Hoger Onderwijs voorziet in een taak van algemeen belang op basis waarvan de opleidingsinstelling persoonsgegevens in het ePortfolio kan verwerken voor opleidingsdoeleinden. <i>(idem voor de werkplek die deel uitmaakt van dezelfde rechtspersoon)</i>	De werkplek met afzonderlijke rechtspersoonlijkheid kan geen beroep doen op art. 6.1, e) AVG wegens een gebrek aan wettelijke basis en de toekenning van een taak van algemeen belang.
Gerechtvaardigd belang	De opleidingsinstelling moet beschouwd worden als een overheid waarbij de verwerking van persoonsgegevens in het SCAFFOLD-ePortfolio kadert binnen de uitoefening van haar taken. Bijgevolg kan de opleidingsinstelling geen beroep doen op artikel 6.1, f) AVG. <i>(idem voor de werkplek die deel uitmaakt van dezelfde rechtspersoon of wie als overheid te beschouwen is én aan wie</i>	De werkplek die niet te beschouwen is als een overheid, of aan wie geen uitdrukkelijke opdracht tot opleiding werd toegekend kan een beroep doen op art. 6.1, f) AVG indien aan de voorwaarden is voldaan (bv. belangenafweging)

² Deze executive summary vat de belangrijkste conclusies van het rapport samen, en bevat derhalve niet alle details en bronverwijzingen.

³ Zie rapport 'Actoren binnen het SCAFFOLD-ePortfolio: een analyse vanuit het gegevensbeschermingsrecht'.

	<i>uitdrukkelijk een opleidingstaak werd toegekend)</i>	
Overeenkomst	De (stage)overeenkomst met de student kan dienst doen als rechtsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens van de partijen betrokken bij de overeenkomst. Er is echter geen overeenkomst tussen de opleidingsinstelling en de zorgvrager, waardoor dit slechts geldige rechtsgrond zal zijn voor de verwerking van de persoonsgegevens van de zorgverlener in opleiding en de opleidings- en praktijkbegeleiders.	De stageovereenkomst met de student kan dienst doen als rechtsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens van de partijen betrokken bij de overeenkomst. De overeenkomst tussen de werkplek en zorgvrager is echter gericht op zorgverlening, en niet op opleiding, waardoor ten aanzien van persoonsgegevens over deze laatste geen beroep op de overeenkomst als rechtsgrond voor opleidingsdoeleinden mogelijk is.

2. Uitzonderingsgrond uit artikel 9 AVG

	Opleidingsinstelling	Werkplek
Uitdrukkelijke toestemming	Opnieuw zorgen de strikte vereisten voor het geven van een geldige toestemming, het risico op een ongelijke verhouding tussen de verwerkingsverantwoordelijke en zorgvrager en het herroepelijk karakter ervoor dat dit mogelijks niet de meest geschikte uitzonderingsgrond is voor de opleidingsinstelling. Voor de werkplek die zou optreden als verwerkingsverantwoordelijke is dit daarentegen de enige optie.	
Zwaarwegend algemeen belang	Gelet op de rechtstreekse impact van de kwaliteit van de opleiding in de gezondheidszorg op de fysieke integriteit van individuele zorgvragers en het welzijn van de samenleving in haar geheel, kan de verwerking van persoonsgegevens (die noodzakelijk is voor deze opleidingstaak) aanzien worden als een zwaarwegend algemeen belang dat de verwerking van gezondheidsgegevens in het SCAFFOLD-ePortfolio rechtvaardigt. <i>(idem voor de werkplek die deel uitmaakt van dezelfde rechtspersoon en aan wie een opleidingstaak werd toegekend)</i>	De werkplek met afzonderlijke rechtspersoonlijkheid kan geen beroep doen op art. 9.2, g) AVG wegens een gebrek aan wettelijke basis voor de opleidingstaak.

De opleidingsinstelling kan steun vinden in artikel II.18, §1 Codex Hoger Onderwijs als handvat om een beroep te doen op artikel 6.1, e) AVG als rechtsgrond en artikel 9.2, g) AVG als uitzonderingsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens (over de gezondheid) in het SCAFFOLD-ePortfolio. Aangezien dit een erg algemene bepaling betreft, is het evenwel aangewezen dat de opleidingsinstelling alsnog gebruik maakt van de (stage)overeenkomst met de student en/of een *informed consent* om de betrokkene te voorzien van voldoende informatie over de verwerkingsactiviteiten en zijn/haar rechten.

Voor de werkplek is de keuze van rechtsgrond daarentegen minder voor de hand liggend en kan deze variëren naargelang de vennootschapsrechtelijke verhouding tot de opleidingsinstelling.